

Den Haag

Jaarverslag 2017

Griffie gemeente Den Haag

Voorwoord

Geachte lezer,

Met genoegen brengen wij u dit jaarverslag 2017 van de griffie van de gemeenteraad van Den Haag. De gemeenteraad vertegenwoordigt de Haagse bevolking, bepaalt in hoofdlijnen het gemeentebeleid en controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie.

In 2017 heeft de gemeenteraad een nieuwe voorzitter gekregen. Op vrijdag 17 maart is tijdens een buitengewone raadsvergadering Pauline Krikke geïnstalleerd als burgemeester van Den Haag. De gemeenteraad heeft voor haar gekozen vanwege haar ruime bestuurlijke ervaring als wethouder (Amsterdam) en burgemeester (Arnhem) met een groot netwerk. De raad ziet in Pauline Krikke bovendien een verbinder die de stad Den Haag zo hard nodig heeft.

Het afgelopen jaar is de ontvangst van Gasten van de raad een vast programma-onderdeel van de raadsvergadering geworden. Ongeveer 300 inwoners woonden op uitnodiging van de burgemeester raadsvergaderingen bij en kregen van raadsleden een kijkje in de keuken van de lokale politiek.

En tot slot heeft deze raad de wens geuit om het debat tijdens raadsvergaderingen te willen verlevendigen. De agenda is, voorlopig op proef, zo opgesteld dat er ruimte is voor actualiteitendebatten en meer tijd om elkaar te interrumpen. In 2018 vindt de verkiezing van de nieuwe gemeenteraad plaats. Die raad zal vervolgens haar eigen werkwijze vaststellen.

Actuele informatie over de gemeenteraad en de griffie kunt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad vinden. Hier kunt u ook de vergaderingen van de raad en de commissies rechtstreeks volgen en alle opgenomen vergaderingen raadplegen. Natuurlijk kunt u de griffie ook mailen of bellen: griffie@denhaag.nl of (070) 353 31 31.

Graag houden wij ons aanbevolen voor suggesties of opmerkingen die het werk van de griffie en gemeenteraad kunnen verbeteren en de relatie met de stad kunnen versterken.

Wij wensen u veel leesplezier!

*Ineke Seuren,
Griffier*

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	5
Gemeenteraad	7
De raadsleden	8
Presidium	25
Wisselingen in de raad	26
Terugblik raad en commissies	28
Commissie Bestuur	29
Commissie Ruimte	30
Commissie Leefomgeving	31
Commissie Samenleving	32
Rekeningencommissie	33
Instrumenten van de raad	34
Begroting	36
Communicatie	37
Colofon	39

Gemeenteraad

De gemeente Den Haag wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad vertegenwoordigt de bevolking, stelt de hoofdlijnen van het beleid vast en controleert het college.

Hagenaars vanaf 18 jaar kiezen om de vier jaar rechtstreeks de leden van de gemeenteraad. In 2014 is een nieuwe gemeenteraad gekozen. De gemeenteraad telt 45 leden, verdeeld over 15 politieke fracties. Daarvan vormen vijf partijen de coalitie en tien partijen de oppositie.

De raadsleden

Den Haag

D66

Robert van Asten

(fractievoorzitter)

“De Haagse straten worden veel te vaak gebruikt als racebaan. Dat is niet alleen levensgevaarlijk, maar ook slecht voor de luchtkwaliteit. Ik maak mij hard voor een veilige stad met ruimte voor fietsers en wandelaars. We maken van Den Haag een prettige, mooie en schone stad.”

Mehmet Eser

“Er is geen wijk in Nederland waarover zoveel wordt gezegd als de Schilderwijk. Soms negatief, maar gelukkig ook steeds vaker heel positief. Ik leer veel van de inspirerende verhalen over succesvolle

ondernemers in de Schilderswijk. Het is hoog tijd dat meer mensen deze positieve kant van de wijk zien.”

Birgül Özmen

“Kunst en cultuur zijn onlosmakelijk verbonden met Den Haag. Het brengt in onze Internationale Stad van Vrede en Recht begrip tussen verschillende culturen en nationaliteiten. Het helpt mensen, kinderen in het bijzonder, om zich te ontwikkelen en met een open blik naar elkaar en naar de buitenwereld te kijken.”

Den Haag

D66

Kim Waanders

“Het is belangrijk dat inwoners snel de juiste zorg krijgen. Daarom heb ik me hard gemaakt voor

verbeteringen binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het aanvragen van zorg is bijvoorbeeld versimpeld en aanvragen worden sneller behandeld. Ook kunnen cliënten nu zelf een spoedaanvraag regelen. Op die manier kunnen mensen langer thuis blijven wonen.”

Hanneke van der Werf

“Waar je vandaan komt en hoe je eruit ziet doet er niet toe, wie je bent en wat je wilt wel.

Daarom heb ik me de afgelopen jaren hard gemaakt voor een veilige stad en ingezet tegen discriminatie. Het werk is nog niet af, dus ik ga graag door na de verkiezingen.”

Anne Toeters

“De stad moet toekomstklaar worden. Ik regelde dat inwoners korting krijgen als ze duurzaamheidsinvesteringen doen aan hun woning. Dat gaat om plaatsing van zonnepanelen of bijvoorbeeld isolatie aanbrengen. Ook is het ontstienen van de stad belangrijk, omdat we met meer groen de gevolgen van de klimaatverandering beter kunnen opvangen.”

Den Haag

D66

Daniël Scheper

“De afgelopen jaren heb ik mij volop ingezet voor ondernemers, een beter vestigingsklimaat en meer

ruimte voor start-ups en scale-ups.

En natuurlijk hebben we meer mogelijk gemaakt voor de horeca-ondernemers in de stad.

Een bruisende en ondernemersstad is waar wij dagelijks hard aan werken.”

Martijn Balster

(fractievoorzitter)

“Iedereen moet zich thuis voelen in onze stad. Daarom moeten we investeren in

betaalbare woningen en goed onderhoud van onze huizen.

We werken aan een eerlijke stad, waarin de wijk waar je geboren wordt, niet bepalend is voor je welvaart en gezondheid. Ieder kind verdient dezelfde kansen op onderwijs.”

Jeltje van Nieuwenhoven

Jeltje van Nieuwenhoven
“Mensen moeten zich, waar ze ook vandaan komen,

prettig en veilig voelen in onze stad. Eerlijk delen, vooruitgang, toekomstgeloof en leren van het verleden. Hagenaars zullen het de komende jaren met elkaar moeten doen en schouder aan schouder moeten werken aan een gezamenlijke toekomst. Daarom ben ik gemeenteraadslid.”

Rajesh Ramnewash

“Het is niet meer dan normaal dat je huis op orde is. Dankzij de PvdA gaan we achterstallig onderhoud

en schimmel- en vochtproblemen te lijf. We moeten investeren in meer goede, betaalbare woningen. Voor iedereen. Zodat iedereen goed kan wonen in onze stad.”

Abderrahim Kajouane

“Investerings in onze stad zorgen voor meer banen en groei. Er zijn nog steeds grote

verschillen in de kans op het vinden van een baan. Die verschillen worden bovendien groter. Dat moet anders: iedereen verdient een fijne baan! Iedereen moet in deze stad even veel kansen en mogelijkheden hebben.”

Bülent Aydin

“Den Haag is een stad waar ik trots op ben. Om die stad voor iedereen mooier te maken, hebben we als PvdA

de afgelopen jaren veel voor elkaar gekregen: 10.000 nieuwe banen voor Hagenaars, meer taallessen, goede zorg voor iedereen en dat ieder kind schoolspullen heeft en kan sporten.”

Lobke Zandstra

“We zetten in op duurzaamheid. Dat speelt binnen verschillende onderdelen van de gemeente: de

inkoop van producten, nieuwbouw en de pleinen die worden aangelegd. De PvdA wil dat ook mensen met een laag inkomen en huurders profiteren van de besparingen van bijvoorbeeld zonnepanelen. Wij willen een duurzame stad voor iedereen.”

PARTIJ VOOR DE **VRIJHEID**

Karen Gerbrands
(fractievoorzitter)

“De invloed van de islam moet zoveel mogelijk worden tegen gegaan in Den Haag opdat

Den Haag weer Haagser wordt. Daarnaast verdienen Haagse ouderen en gehandicapten de best mogelijke zorg. De zorg moet weer mensenwerk worden en de verzorgingshuizen moeten weer terug. Minder administratie en regels dus en meer menselijke zorg.”

Daniëlle de Winter

“Inwoners van Den Haag wachten nú gemiddeld 5 jaar op een betaalbare woning. Deze wachttijd zal

alleen maar toenemen. Ik vind dat onacceptabel. Wat mij betreft: géén voorrangsbepaald asielzoekers en eigen inwoners eerst!”

Andre Elissen

“Ondernemers worden geteisterd door winkeldiefstal. Ouderen lopen grote kans op beroving en

babbeltrucs, tramconducteurs worden in het gezicht gespuugd. Door massa-immigratie, pappen en nathouden en door agressie te tolereren, is de veiligheid afgenomen. Den Haag moet een tuigvrije stad worden.”

Willie Dille

“Ik zet mij in voor een Den Haag met minder islam, betere veiligheid en goede zorg voor een ieder die dat nodig

heeft. Verder maak ik me sterk voor lagere lokale belastingen en meer vrijheid en minder regels voor de Haagse ondernemer.”

Tim Vermeer

“Het is horizon-
vervuiling om de
natuurlijke kustlijn
te ontsieren met
windturbines.

Windturbines zijn
aantoonbaar slecht voor het toerisme
en de visserij. Daarom zegt de PVV
nee, tegen windturbines op zee!”

Peter Bos

(fractievoorzitter)

“Den Haag is als stad van vrede en recht ‘toevluchts-oord voor vogel-vrijen, vrijbuiters

en zeeschuimers’ en heeft ook ‘een traditie van piratenzenders’. Dus mocht de piratenvlag wat mij betreft ook in de raadzaal gaan wapperen.”

Fatima Faïd

“We hebben gezorgd voor goede, betaalbare en toegankelijke zorg en een voorbeeldig

armoedebeleid. Maar geloof me, we hebben nog veel te doen om de stad meer inclusief en solidair te maken, van onderop.”

Gerwin van Vulpen

“Miljardeninvesteringen in Schaal-sprong OV bieden geen garantie op sneller OV.

De Haagse

Stadspartij ziet liever dat we eerst de hoge onderhoudskosten van HTM aanpakken om te voorkomen dat delen van bestaande tramlijnen opgeheven worden waardoor hele wijken het straks zonder goed OV moeten doen.”

Sanne van der Gaag

“Het gebrek aan werkgelegenheid is een enorm probleem in

Den Haag. Er zijn

gewoon niet voldoende banen in de stad, dus daarom strijd ik voor een sociaal in plaats van repressief uitkeringsbeleid. Je kunt mensen nu eenmaal niet opjagen naar werk dat er niet is.”

Joeri Oudshoorn

“In 2017 hebben we met acht partijen, die bijna tweederde van de raad vertegenwoordigen, het Haags Klimaatpact gesloten. Dat is

niet alleen voor het milieu, maar vooral ook voor Den Haag. We pakken de werkloosheid aan, verbreden de economie, versterken de Haagse Kracht en bieden kansen aan innovatie.”

Frans de Graaf
(fractievoorzitter)

“Een goed vestigingsklimaat is heel belangrijk voor de stad.

De gemeente moet

het juiste fundament leggen waarop de economie kan bloeien. Dat is goed voor werknemers en werkgevers. Daarvoor zijn doeners nodig. Voor een goede infrastructuur, veilige en schone buurten, hoogwaardig onderwijs en lage lasten.”

Ingrid Michon-Derkzen

“Een veilig Den Haag waar je je thuis voelt is voor iedereen belangrijk, waar je ook woont

in onze mooie stad. Zorgen voor een veilige stad is een kerntaak voor de overheid, een stad wordt niet vanzelf veiliger. Onze politie, handhavers en hulpverleners leveren een onmisbare bijdrage. Ook bijvoorbeeld inzet van flexibel cameratoezicht draagt bij.”

Monique van der Bijl

“Kinderen die op de fiets naar school gaan moeten nog te vaak op onveilige kruispunten

oversteken. De Haagse VVD werkt niet alleen aan een betere bereikbaarheid van de stad, maar juist ook een veilige stad voor verkeersdeelnemers. We moeten niet vasthouden aan ouderwetse ideeën, maar deze problemen oplossen met creativiteit en innovatie.”

Iris Michels-Spee

“Je thuis voelen in je eigen woning, jouw eigen plek in Den Haag. Op dit moment trekken veel gezinnen de

stad uit, we vinden dit een slechte zaak. We staan voor het behoud van eengezinswoningen in de stad. Een fijne plek, met genoeg groen, scholen, winkels, parkeerplekken en lage woonlasten.”

Daniëlle Koster

(fractievoorzitter)

“Of je nu woont in Ypenburg, Leidschenveen of in de Schilderswijk, je maakt je allemaal

dezelfde zorgen. Gaat het goed met mijn kinderen? Krijgen mijn ouders goede zorg? Blijft mijn buurt veilig? Samen zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien in de stad. Dat overlast en onveiligheid worden aangepakt. Dat ouderen genoeg zorg krijgen. Daarvoor heb ik mij ingezet als fractievoorzitter van het CDA Den Haag.”

Michel Rogier

“Ik maak mij sterk voor goed openbaar vervoer in Den Haag. Vooral de sociale functie van het OV is

belangrijk, zoals de bus- en tramlijnen in en langs woonwijken en binnenstedelijk gebieden zoals de Paul Krügerlaan, Beeklaan, of de Hobbemastraat. Met de groei van de bevolking is meer openbaar vervoer

nodig en kunnen tram- en buslijnen niet zomaar worden geschrapt. Ook nieuwe wijken zoals Vroondaal moeten goed op het netwerk worden aangesloten.”

Desh Ramnath

“Een bloeiende Haagse economie met ruimte voor diversiteit vind ik heel belangrijk.

Dat betekent dat

we het ondernemers gemakkelijk moeten kunnen maken om te ondernemen, dat je een passende baan kunt vinden in de stad als je klaar bent met je opleiding en dat de meerwaarde van diverse culturele achtergronden wordt erkend.”

Richard de Mos

(fractievoorzitter)

“De ombudsman-politiek van Groep de Mos wordt geroemd door vriend en vijand.

Daarbij leggen wij, bijvoorbeeld met onze actieve stadsdeelvoorzitters en wijkvertegenwoordigers, ons oor te luister in alle wijken in de stad. Actief en hulpvaardig pakken wij de signalen vanuit de burgers op. Geen vraagstuk is daarbij te klein.”

Lex Kraft van Ermel

“Gelukkig is de veiligheid van de bezoekers in de Haagse zwembaden flink verbeterd. Na een anonieme

brief zijn op mijn aandringen maatregelen genomen waardoor Hagenaars weer zonder overlast kunnen zwemmen. Er wordt voortaan opgetreden tegen raddraaiers.”

Arjen Dubbelaar

“Den Haag is de mooiste stad van Nederland, dat vind ik als geboren en getogen Hagenaar. Onze stad is uniek,

maar heeft vandaag en morgen blijvend aandacht nodig. Door de te verwachte groei zal er meer nadruk moeten komen te liggen op het behoud en het verbeteren van de leefbaarheid.”

Rachid Guernaoui

“Het afgelopen jaar is door het college betaald parkeren uitgebreid op Scheveningen, Schilderswijk en

Transvaal zonder dat daarvoor voldoende draagvlak was. Dit door drukken is slecht voor de lokale economie, de ondernemers en de bewoners. Kortom, slecht voor Den Haag. Het is tijd voor verandering.”

Hanne Drost

(fractievoorzitter)

“Wij kiezen voor de mensen en niet voor prestige waar miljoenen aan wordt uitgegeven

door het huidige college. We willen de basis op orde hebben. Wij willen investeren in de directe omgeving van mensen. Dat zij kunnen rekenen op een fijne leefomgeving, kunnen rekenen op zorg en ondersteuning, een fatsoenlijke baan en een fijne woning.”

Aisha Akhiat

“Uit onderzoek van de Universiteit Utrecht bleek dat Shell keihard lobbyt om verduurzaming juist tegen te gaan.

Dus hoe halen wij het in ons hoofd om Shell deze subsidie te geven? Wij laten ons toch niet voor het karretje van deze multinational spannen?”

Hasan Küçük

(fractievoorzitter)

“In 2017 zijn tal van onze moties aangenomen; bijvoorbeeld het vergroenen van

versteende wijken, integrale aanpak van de Vaillantlaan; cultuursensitieve zorg en dementie onder migranten-ouderen en last but not least het stimuleren van dialoog en ontmoeting om vooroordelen en discriminatie tegen te gaan. Op naar een rechtvaardig Den Haag.”

Tahsin Çetinkaya

“In het jaar 2017 hebben wij ons flink ingezet op het gebied van kansengelijkheid in het onderwijs.

Wij zijn dan ook zeer tevreden met het feit dat onze motie m.b.t. onder advisering tegengaan is aangenomen en dat dit als topprioriteit door wethouder Bruines is opgenomen in de Haags Educatieve Agenda 2018-2022.”

Arjen Kapteijns

(fractievoorzitter)

“De verschillen zijn nu te groot in Den Haag. GroenLinks wil die ongelijkheid

aanpakken. Het gaat te vaak om commerciële belangen en te weinig om wat echt goed is voor de stad. Ik zet me in voor een schone, duurzame en leefbare stad waar iedereen een eerlijke kans krijgt.”

Abdoe Khouliani
(fractievoorzitter)

“We zijn verheugd om te zien dat steeds meer partijen onze standpunten

omarmen en zelfs overnemen. Kijk alleen al naar de problemen rondom ondergrondse afvalcontainers, Shisha-lounges en dure parkeergarages. De Partij van de Eenheid inspireert.”

Pieter Grinwis
(fractievoorzitter)

“Het afgelopen jaar heb ik me ingezet om Eneco in Haagse handen

te houden, om het dumpen van afval rond ondergrondse containers harder aan te pakken en voor betere zorg, onder andere voor daklozen. Ook de komende jaren zal de ChristenUnie/SGP zich inzetten om elke inwoner van Den Haag en Scheveningen tot zijn recht te laten komen.”

Partij voor de Dieren

Christine Teunissen
(fractievoorzitter)

“Mede door de Partij voor de Dieren staat klimaatverandering nu hoog op de

politieke agenda met het Haags Klimaatpact. Ook ontmoedigt de gemeente door ons voorstel shows met roofvogels en uilen. Wij komen op voor de kwetsbaarsten en strijden voor een groene en gezonde gemeente.”

Groep van der Helm

Chris van der Helm
(fractievoorzitter)

“Een buitenruimte waarin je je fijn en veilig voelt, dus met genoeg groen en het aanpakken van

donkere plekken in de stad. De Loosduinse wijk Kraayenstein wordt nu opgeknapt en hier moeten we mee doorgaan in Houtwijk en Nieuw-Waldeck. In goed overleg met de buurt, want buurtbewoners weten wat nodig is. Dit verdienen de wijken.”

Groep Okcuoglu

Mustafa Okcuoglu

(fractievoorzitter)

“Groep Okcuoglu heeft zich dit jaar ingezet voor kwetsbare Hagnaars.

Hagnaars die in armoede en schulden leven, ouderen, kwetsbare kinderen en jongeren die het moeilijk hebben. Groep Okcuoglu heeft dit onder andere door Right to Challenge, het verzoek om opbouwwerkers terug te laten keren, de werkbespreking over ouderen en de nadruk op een urban teacher weten te bewerkstelligen.”

Groep Brands

Bart Brands

(fractievoorzitter)

“Ik heb geprobeerd de klassiek liberale waarden die ik leef in de raadzaal uit te dragen. Daarin past

een bescheiden rol voor de overheid en veel vrijheid en daarbij behorende verantwoordelijkheid voor de inwoners van de stad waar ik van hou. De mooiste stad van Nederland. Mijn geboorteplaats en als het aan mij ligt de stad waar ik begraven word.”

Hanneke van der Werf (D66),
voorzitter

Pieter Grinwis
(ChristenUnie/SGP)

Arjen Kapteijns
(GroenLinks)

Ingrid

Presidium

Michon-Derkzen
(VVD)

Daniëlle de Winter
(PVV)

Pauline Krikke,
burgemeester

Ineke Seuren
griffier

Het presidium is het dagelijks bestuur van de raad en heeft tot taak de agenda van de raadsvergadering voor te bereiden. Het houdt zich ook bezig met zaken van organisatorische en facilitaire aard die de gehele raad aangaan. Het geeft vanuit de raad aansturing aan de griffie, de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad. Het presidium telt vijf leden, allen leden van de raad. De griffier is de secretaris van het presidium. De burgemeester heeft een doorlopende uitnodiging voor de bijeenkomsten van het presidium.

Wisselingen in de raad

J.J. van Aartsen
(voorzitter
gemeenteraad)
opgevolgd door
Pauline Krikke
(voorzitter
gemeenteraad)

Martin Wörsdörfer
(VVD)
Martin Wörsdörfer
is in maart beëdigd
als lid van de
Tweede Kamer en
nam in mei

afscheid van de raad. Iris Michels-Spee volgde hem op als raadslid. Frans de Graaf volgde hem op als fractievoorzitter.

Bart van Kent
(SP)
Bart van Kent is
in maart beëdigd
als lid van de
Tweede Kamer en
besloot

in september te stoppen met zijn werk als raadslid. Hanne Drost is zijn opvolger en tevens fractievoorzitter.

Elias van Hees
(PVV)

Elias van Hees nam in september afscheid van de raad. Bart Brands volgde hem in november op als raadslid en besloot om als onafhankelijk raadslid verder te gaan binnen de raad onder de naam Groep Brands. Daarmee werd de 16e fractie een feit.

Presidium

In maart is Rachid Guernaoui in het presidium vervangen door Hanneke van der Werf. In juli is Bart van Kent vervangen door Arjen Kapteijns en in september werd André Elissen opgevolgd door Daniëlle de Winter.

Afscheid gastvrouw

De raad nam in juni afscheid van gastvrouw Corry Opstal, die meer dan 25 jaar lang en altijd vrolijk honderden raadsleden in de watten heeft gelegd.

Terugblik raad en commissies

Commissie Bestuur

Voorzitter: Birgül Özmen

De commissie Bestuur heeft in 2017 23 keer vergaderd, 7 werkbesprekingen gehouden en 3 werkbezoeken afgelegd. 13 burgers maakten gebruik van het inspreekrecht.

Enkele onderwerpen die in de commissie regelmatig aan de orde kwamen, waren: Joods moreel rechtsherstel, normering topinkomens, burgerparticipatie, generation discover Shell, de MRDH, Eneco en etnisch profileren.

Over dit laatste onderwerp is een werkbespreking georganiseerd waarbij de politie is uitgenodigd om een toelichting te geven op de ingezette acties om etnisch profileren tegen te gaan. Daarnaast waren ook vertegenwoordigers van NGO's, wetenschappers en een buitenlandse ervaringsdeskundige uitgenodigd.

Tevens is er een werkbespreking over geluidsnormen in horeca-kerngebieden Den Haag gehouden. Hiervoor waren gemeente, bewoners en ondernemers uitgenodigd om met elkaar van gedachten te wisselen hoe invulling gegeven kon worden aan het huidige beleid. Andere onderwerpen voor een werkbespreking waren: de bedrijveninvesteringszone, kiosken, veiligheid, de adviescommissie bezwaarschriften en crisisbeheersing.

De commissie Bestuur bezocht de Haagse Handhavingsorganisatie (HHO). Daar kreeg de commissie een algemeen beeld over de HHO, haar taken en haar verantwoordelijkheden. Tijdens een werkbezoek aan de politie werd uitleg gegeven over de 'Mobiel effectiever op straat'-app. Tevens bezocht de commissie The Hague Security Delta.

Commissie Ruimte

Voorzitter:

Chris van der Helm

In het jaar 2017 is een aantal grote onderwerpen in de commissie Ruimte aan de orde geweest. Het Onderwijs en Cultuurcentrum (OCC) en de herontwikkeling van Vitalizee trokken veel aandacht. De Woonvisie 2017-2030 en de vocht- en schimmelproblematiek in Haagse woningen werden uitgebreid besproken. Verder was er publieke belangstelling voor de uitbreiding van Madurodam. Het attractiepark heeft de gemeente in 2015 in kennis gesteld van de gewenste uitbreiding.

In absolute aantallen is de commissie Ruimte 48 keer bijeen geweest. Er zijn 30 openbare vergaderingen gehouden en 8 besloten vergaderingen. Eénmaal heeft de commissie het reces onderbroken om de ontwikkelingen rond het OCC te bespreken. Voorts heeft de commissie zich 9 keer in de vorm van een werkbespreking of een werk-

bezoek (o.a. het Willem Royaardsplein, de Woonvisie 2017-2030, kleinschalig opdrachtgeverschap, de nota Haagse hoogbouw: Eyeline en Skyline, het omgevingsplan Binckhorst en bouwkundig splitsen) laten bijpraten. Burgers en belanghebbenden hebben 104 keer gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken of als reclamant een zienswijze toe te lichten.

Commissie Leefomgeving

Voorzitter:
Fatima Faid

In 2017 kwam de commissie Leefomgeving 35 keer bij elkaar. Daarvan waren er 10 werkbesprekingen (waarvan 2 over trammaterieel) en werden er 3 werkbezoeken afgelegd. Onderwerpen die regelmatig in de commissie terugkwamen waren parkeren, de energietransitie en duurzame warmte, het Westbroekpark en de Scheveningse bosjes (inclusief de Waterpartij), de verschillende sterfietsroutes en de Haagse binnenwateren. Ook het initiatiefvoorstel 'Op weg naar een betere luchtkwaliteit en bereikbaarheid' van de HSP is in de commissie besproken.

In totaal hebben 80 mensen gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Vooral bij het parkeerdebat waren er veel insprekers. Er werden werkbezoeken gebracht aan Duurzaam Den Haag en aan Rotterdam The Hague Airport. Om te kunnen ervaren wat hulp-

diensten in het dagelijks verkeer meemaken, werd met de brandweer een ervaringsrit in een brandweervagen gereden.

Commissie Samenleving

Voorzitter:
Bülent Aydin

De commissie vergaderde 30 keer en organiseerde 10 werkbijeenkomsten in 2017. In totaal maakten 13 mensen gebruik van de mogelijkheid om in te spreken.

Onderwerpen die regelmatig terugkwamen in het debat waren onderwijs en jeugd. Ter voorbereiding op de nieuwe Haagse Educatieve Agenda 2018-2022 organiseerde de commissie regelmatig werkbijeenkomsten en werkbezoeken. Zo werd onder meer gesproken over voorlichting seksuele diversiteit, huiswerkbegeleiding, voorscholen en segregatie in het onderwijs. Ook bezocht de commissie de Haagsche Campus van de Universiteit Leiden en het Haags Lyceum. Ter voorbereiding op de bespreking van het Beleidsplan Jeugd 2018-2020 ging men op werkbezoek bij het Centrum voor Jeugd en Gezin in Laak.

In 2017 werd ook de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) regelmatig besproken. In maart 2017 bracht de Rekenkamer het rapport 'Over de drempel' uit, waarna de commissie debatteerde over de toegang tot de Wmo. Dit debat vormde de aanleiding voor een werkbijeenkomst over de vernieuwde toegang tot maatschappelijke ondersteuning. Ook organiseerde de commissie een werkbijeenkomst over informele zorg, met organisaties die ondersteuning verlenen.

Rekeningencommissie

Voorzitter:

Daniëlle Koster

De Rekeningencommissie doet onderzoek naar de door het gemeentebestuur opgestelde jaarrekening en het gevoerde beheer. Het secretariaat van de commissie wordt in opdracht van de griffie uitgevoerd door de gemeentelijke Accountantsdienst (GAD).

Als gevolg van de drie decentralisaties in het sociaal domein is de gemeente in toegenomen mate afhankelijk van derden voor verantwoordingsinformatie met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid. Ten opzichte van vorig jaar is de problematiek rondom de rechtmatige verantwoording van gelden – met name in het sociaal domein – aanzienlijk gereduceerd.

De kwaliteit van het financieel beheer is in de basis op orde gebleven, ondanks de reorganisatie van de bedrijfsvoering. Onderbestedingen zijn door het college zichtbaar teruggedrongen. In het belangrijkste verbeterpunt is evenwel nog steeds geen vooruitgang geboekt: de tussentijdse informatievoorziening. Ook uit een werkbespreking hierover in het najaar van 2017 bleek onvoldoende progressie.

In 2017 zijn in opdracht van de Rekeningencommissie uiteenlopende project- en procesaudits uitgevoerd. Daarnaast blijft de voortgang in de borging van privacy en informatieveiligheid een belangrijke prioriteit van de Rekeningencommissie.

Instrumenten van de raad

Gemeenteraad

omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Vergaderingen gemeenteraad	16	15	14	15	15
Raadsvoorstellen	174	143	158	172	146
Aantal insprekers in raad	121	132	75	93	135
Ingediende burgerinitiatieven	2	1	3	0	0

Instrumenten gemeenteraad

omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Initiatiefvoorstellen	7	1	6	6	7
Schriftelijke vragen	559	505	601	579	613
Ingediende amendementen	65	53	52	67	53
Aangenomen amendementen	26	7	19	24	26
Ingediende moties	195	336	273	407	456
Aangenomen moties	34	73	124	128	210
Mondelinge vragen	3	1	3	10	6
Tweeminutendebatten	17	13	13	25	28
Interpellaties	2	0	0	0	1
Actualiteitendebatten					4
Afronding commissiedebatten					11

Raadscommissies

omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Raadscommissievergaderingen	125	87	119	110	126
Werkbezoeken/werkvergaderingen raadscommissies	18	17	10	26	42

Begroting

De raad heeft op 29 juni de programmarekening vastgesteld. Daarbij zijn 6 moties ingediend, waarvan er 4 zijn aangenomen. De voorjaarsnota en de algemene beschouwingen hebben op 6 juli plaatsgevonden, waarbij de raad 62 moties heeft ingediend waarvan er 36 zijn aangenomen.

De programmabegroting is behandeld op donderdag 2 november. Er zijn 5 amendementen en 87 moties ingediend, waarvan er respectievelijk 0 en 46 zijn aangenomen.

	Voorjaarsnota/ Algemene Beschouwingen	Programma- rekening	Begroting
Raads Moties ingediend	62	6	87
Moties aangenomen	36	4	46
Amendementen ingediend	0	0	5
Amendementen aangenomen	0	0	0

Communicatie

In 2017 werden de reguliere communicatiemiddelen ingezet, zoals de website, Stadskrant en social media. Het aantal volgers op Twitter en Facebook nam toe.

In maart 2017 vond de Studenten-debatdag weer plaats in de Haagse raadzaal. Meer dan 100 1^e en 2^e-jaars studenten Bestuurskunde van de Haagse Hogeschool debatteerden in

de raadzaal over een fictieve begroting met Haagse onderwerpen. Raadsleden, fractiemedewerkers en griffiemedewerkers ondersteunden daarbij.

Wegens succes is de ontvangst van Gasten van de raad een vast programmaonderdeel van de raadsvergadering geworden. Bijna 300 inwoners werden ontvangen

door de raad en kregen van raadsleden een kijkje in de keuken van de lokale politiek. De burgemeester nodigt per brief willekeurig inwoners van Den Haag uit om gast van de raad te zijn. Ook via Facebook, Twitter en de site van de gemeente Den Haag worden Hagenaars uitgenodigd.

In 2017 werden de eerste klassen op het stadhuis ontvangen voor de pilot Raad en Daad. Dit project is een initiatief van een aantal leden van het voormalig Haagse Comité Viering 200 jaar Koninkrijk. Het onderwijsprogramma moet Haagse basis-schooll leerlingen bekend maken met de lokale politiek en de werking van de democratie. De raadsleden vertellen in de Haagse raadzaal over hun werk, het functioneren van de gemeenteraad en het democratisch proces. Wat komt er kijken bij het besturen van de stad en wat is er veranderd door de jaren heen? Tot slot krijgen de leerlingen een rondleiding door de raadzaal en het stadhuis.

In het fractievoorzittersoverleg van de gemeenteraad is in oktober besloten welke voorlichtingsactiviteiten er georganiseerd worden in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in 2018. De eerste voorbereidingen voor de verkiezingen werden in gang gezet.

Colofon

Uitgave

Griffie Den Haag

Ontwerp en productie

Gemeente Den Haag
Intern Dienstencentrum

Foto's

Arnaud Roelofsz, Jurriaan Brobbel,
Michel Mees en Valerie Kuypers

Maart 2018

Deze vluchttrap is in 2017 onderscheiden met de SARA Design Award.